

Examenul de bacalaureat național 2020

Proba E. a)

Limba și literatura română

Testul 11

Filiera teoretică – Profilul umanist; Filiera vocațională – Profilul pedagogic

- Toate subiectele sunt obligatorii. Se acordă zece puncte din oficiu.
- Timpul de lucru efectiv este de trei ore.

SUBIECTUL I

(50 de puncte)

Citește următorul fragment:

În Bucureștii interbelici se construia mult, moda fiind a vilelor în stilul numit „floreantin”, dar și a blocurilor de tip americanesc, a locuințelor cubiste și – mai departe – a caselor în stil românesc, după anumite detalii arhitectonice preluate din moștenirea lui Matei Basarab și Constantin Brâncoveanu, așa-numitul stil național. Încetase construcția de case-vagon, ce nu necesitau planurile unui arhitect, dar pe care meșterii italieni le zideau robuste și încăpătoare, desigur cu ornamente exterioare. [...]

În stilul ei cubist, cu două geamuri rotunde, unul la parter și altul la etaj, la fațadă, care-i dădeau un aer de vapor, casa se deosebea de celelalte, fie mai mari, fie având un alt stil. Doar casa de vizavi, a profesorului Bura, și ea mai nouă, se potrivea întrucâtva cu a noastră. [...]

În casa cea nouă, pereții, mirosind încă a zidire proaspătă, fuseseră zugrăviți în gustul vremii, în culori puternice, cu desene florale. Aveam, astfel, o odaie roz, una vernil, alta albastră. Sobe fuseseră ridicate de meșterul Moser, cel mai reputat din Capitală. Mobila sosea de la firma Lengyel, din Ardeal. Ferestrele și lemnăria, provenind de la Școala de meserii, erau de stejar vechi de cincizeci de ani, covoarele fuseseră țesute la Găești, în chiar casa în care locuiserăm.

În grădină, de-a lungul casei, mama plantase cârciumărese și straturi de regina-noptii, în rânduri dese. [...] un piersic crescuse de la vreo sămânță aruncată. I se adăugă un cais. Pe un zid scurt, gardul metalic despărțea casa de stradă în chip amiabil*. Curând după mutare, ne fu adusă în brațe o pisicuță neagră, cu burta atârând de pământ – părea că nu va trăi, dar, adoptată, se întremă și deveni membru al familiei, cu drepturi respectate, printre care și acelea de a se așeza oriunde și de a nu fi deranjată în timpul somnului, după recomandarea proverbului francez. Primea vizite; curtea fiind de pisici, câinii trebuia să mai aștepte. [...]

În grădină, pământul, pentru prima oară săpat, scotea plante viu mirositoare, pe foi veghea marele păianjen cu cruce pe spinare, în vreme ce pe pânza lui străluciau boabele de rouă ale dimineții. Câte un brotac săltăreț mișca frunzele, iar mierlele țopăiau printre plante. Necunoscător într-ale ornitologiei*, nu deosebeam neamurile de păsări ce onorau curtea. În timp, numai mierlele au rezistat...

Dis-de-diminează, în curte intra olteanul cu cobilița, oferind zarzavaturi și fructe. Îl urma Mihai, pescarul cu crapi și șalăi. Domnul între două vârste, care trecea din poartă în poartă cu o tavă mare, vindea iaurt, băiatul de la prăvălie aducea, cu o trăboanță, lădițele cu zahăr cubic – marca Roman. [...]

Se trăia plăcut-arhaic, din câte o curte auzeai, la ore schimbate, țipătul cocoșilor, din ungherele bătrânei Facultăți de Medicină țâșnea strigătul cucuvelelor, care-mi plăcea, căci nu credeam să prezică dezastre... De curând pietruite, în cuburi de granit, străzile își aveau muzica lor, la trecerea cailor tropăitori; mai vedeai trăsuri, cabriolete și chiar căruțe – prin Cotroceni se ieșea din oraș. Cartier populat de militari, profesori, medici, mici negustori, oameni cu obraz, Cotrocenii erau tăcuți, fără cârciumi și zaiafeturi*.

Familia Cioculescu își luă locul între acelea ale profesorilor cartierului.

Barbu Cioculescu, *Str. Doctor Turnescu nr. 5*, în vol. *Casele vieților noastre*

*amiabil – prietenos

*ornitologie – ramură a zoologiei care se ocupă cu studiul păsărilor

*zaiafet – chef mare (cu lăutari)

A. Scrie pe foaia de examen, în enunțuri, răspunsul la fiecare dintre următoarele cerințe cu privire la textul dat.

1. Indică sensul din text al secvenței *dădeau un aer*. **6 puncte**
2. Menționează două stiluri arhitectonice prezente în Bucureștiul interbelic, utilizând informațiile din textul dat. **6 puncte**
3. Precizează numele cartierului bucureștean în care era situată casa familiei Cioculescu, justificându-ți răspunsul cu o secvență semnificativă din textul dat. **6 puncte**
4. Explică motivul pentru care autorul nu deosebea păsările din curte. **6 puncte**
5. Prezintă, în 30 – 50 de cuvinte, o trăsătură a cartierului în care locuia autorul, așa cum reiese din textul dat. **6 puncte**

B. Redactează un text de minimum 150 de cuvinte, în care să argumentezi dacă modernizarea exclude sau nu prezența elementelor tradiționale, raportându-te atât la informațiile din fragmentul extras din textul *Str. Doctor Turnescu nr. 5* de Barbu Cioculescu, cât și la experiența personală sau culturală.

20 de puncte

În redactarea textului, vei avea în vedere următoarele repere:

– formularea unei opinii față de problematica pusă în discuție, enunțarea și dezvoltarea corespunzătoare a două argumente adecvate opiniei și formularea unei concluzii pertinente; 14 puncte

– utilizarea corectă a conectorilor în argumentare, respectarea normelor limbii literare (norme de exprimare, de ortografie și de punctuație), așezarea în pagină, lizibilitatea. 6 puncte

În vederea acordării punctajului pentru redactare, textul trebuie să aibă minimum 150 de cuvinte și să dezvolte subiectul propus.

SUBIECTUL al II-lea

(10 puncte)

Prezintă, în minimum 50 de cuvinte, rolul notațiilor autorului din fragmentul de mai jos.

ACTUL I SCENA IV

VOICU, POMPILIAN, ȘTEFĂNESCU

Telefonul din boxă a început să sune din chiar momentul intrării lui Ștefănescu. Cu pălăria pe cap, fără să salute pe nimeni, merge direct spre biroul lui și ridică receptorul, aruncându-și în același timp privirea asupra hârtiilor de pe masă.

ȘTEFĂNESCU (*vorbește scurt, retezat, fără brutalitate, dar puțin mecanic, ca un om obișnuit să vorbească de sute de ori pe zi la telefon*): Da... Eu... Nu... Am zis nu... Pagina a doua, coloana a treia [...] ... Fără clișeu... Fără, domnule... (*Închide telefonul. În aceeași atitudine, în picioare, în fața biroului, cu pălăria în cap, continuă să răsfoiască hârtiile de pe birou, de la care, de altfel, nicio clipă nu și-a ridicat privirea.*) Voicule!

VOICU: Aici. (*Se ridică alene de la masă, merge spre boxă, se oprește în fața biroului lui Ștefănescu.*)

ȘTEFĂNESCU: E ceva nou?

VOICU: Mai nimic.

Mihail Sebastian, *Ultima oră*

Notă

Pentru **conținut**, vei primi 6 puncte, iar pentru **redactare**, vei primi 4 puncte (utilizarea limbii literare – 1 punct; logica înlănțuirii ideilor – 1 punct; ortografia – 1 punct; punctuația – 1 punct).

În vederea acordării punctajului pentru redactare, răspunsul trebuie să aibă minimum 50 de cuvinte și să dezvolte subiectul propus.

SUBIECTUL al III-lea

(30 de puncte)

Redactează un eseu de minimum 400 de cuvinte, în care să prezinți *particularități ale unui text poetic studiat*, aparținând lui Lucian Blaga sau lui Ion Barbu.

În elaborarea eseului, vei avea în vedere următoarele repere:

– evidențierea a două trăsături care permit încadrarea textului poetic studiat într-o perioadă, într-un curent cultural/literar sau într-o orientare tematică;

– comentarea a două imagini/idei poetice relevante pentru tema textului poetic studiat;

– analiza a două elemente de compoziție și de limbaj, semnificative pentru textul poetic ales (de exemplu: titlu, incipit, relații de opoziție și de simetrie, motive poetice, figuri semantice, elemente de prozodie etc.).

Notă

Ordinea integrării reperelor în cuprinsul eseului este la alegere.

Pentru **conținutul** eseului, vei primi **18 puncte** (câte 6 puncte pentru fiecare cerință/reper).

Pentru **redactarea** eseului, vei primi **12 puncte** (existența părților componente – introducere, cuprins, încheiere – 1 punct; logica înlănțuirii ideilor – 1 punct; abilități de analiză și de argumentare – 3 puncte; utilizarea limbii literare – 2 puncte; ortografia – 2 puncte; punctuația – 2 puncte; așezarea în pagină, lizibilitatea – 1 punct).

În vederea acordării punctajului pentru redactare, eseu trebuie să aibă minimum 400 de cuvinte și să dezvolte subiectul propus.